

Z A K O N

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŠUMAMA

Član 1

U Zakonu o šumama ("Službeni list CG", broj 74/10) član 3 mijenja se i glasi:

"Šumom u smislu ovog zakona, smatra se zemljište koje je obraslo šumskim drvećem u obliku sastojine čija je površina veća od 20 ari, kao i šumski rasadnici, sjemenske sastojine i sjemenske plantaže koje su sastavni dio šume, šumska infrastruktura, protivpožarne pruge i druga otvorena područja unutar šume površine manje od 20 ari.

Šumom se ne smatraju odvojene skupine šumskog drveća na površini manjoj od 20 ari, šumski rasadnici i sjemenske plantaže koji nijesu sastavni dio šume, zaštitni pojasevi šumskog drveća čija je površina manja od 20 ari, a širina manja od 20 m, drvoređi i parkovi u naseljima.

Šumskim zemljištem u smislu ovog zakona, smatra se zemljište na kojem se gaji šuma ili zemljište koje je radi njegovih prirodnih karakteristika i uslova gazdovanja, najpovoljnije za podizanje i gajenje šuma, kao i zemljište na kome se nalaze objekti namijenjeni za gazdovanje šumama, uzgoj divljači i ostvarivanje zaštitnih i drugih opštekorisnih funkcija šuma i koje se ne može koristiti u druge svrhe, osim pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

U slučaju sumnje ili spora da li se radi o šumi, šumskom zemljištu, drveću van šume ili goleti, odlučuje organ uprave nadležan za upravljanje i gazdovanje šumama (u daljem tekstu: nadležni organ uprave).

Listu šumskog drveća, odnosno ostale šumske vegetacije iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za šume (u daljem tekstu: Ministarstvo)."

Član 2

U članu 4 tačka 1 riječ "drvni" briše se.

Poslije tačke 20 dodaje se nova tačka koja glasi:

"21) **strateški planski dokumenti u šumarstvu** su nacionalna šumarska politika i strategija sa planom razvoja šuma i šumarstva."

Član 3

U članu 5 stav 2 mijenja se i glasi:

"Šume i šumska zemljišta mogu se koristiti samo na način kojim se obezbjeđuje njihova privredna, ekološka i socijalna funkcija u skladu sa zakonom."

Član 4

U članu 6 stav 5 mijenja se i glasi:

"Šumom i šumskim zemljištem, kao ekosistemom, upravlja se i gazduje na održiv i multifunkcionalan način u skladu sa planskim dokumentima u šumarstvu i panevropskim kriterijumima i indikatorima održivog gazdovanja šumama."

Član 5

Član 8 mijenja se i glasi:

"Ograničenje prava

Član 8

Vlasnik, odnosno držalac zemljišta, dužan je da:

- dozvoli neometan pristup šumi licima ovlašćenim za vršenje nadzora nad mjerama kojima se obezbjeđuje gazdovanje šumama u skladu sa zakonom;
- dozvoli pristup licima ovlašćenim da istražuju šume i šumsko zemljište;
- dozvoli privlačenje ili transport drvnih sortimenata iz susjedne šume, uz naknadu, ukoliko ne postoji druga mogućnost, ili druga mogućnost zahtijeva značajno veća ulaganja i troškove transporta.

Vlasnik, odnosno držalac zemljišta ima pravo na naknadu stvarne štete u slučajevima iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana, odnosno naknadu za korišćenje zemljišta iz stava 1 alineje 3 ovog člana.

Ukoliko se ne postigne sporazum o visini naknade iz stava 2 ovog člana, odlučuje nadležni sud.”

Član 6

U članu 9 stav 2 poslije riječi “izrade” dodaje se riječ “strateških”.

Član 7

U članu 10 stav 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5) plan gazdovanja privatnim šumama.”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Planski dokumenti iz stava 1 ovog člana i prostorni planovi moraju biti međusobno usklađeni.”

Član 8

U članu 11 stav 2 briše se.

U stavu 3 riječi: “od 10” zamjenjuje se sa riječima: “od 20”.

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 2 i 3.

Član 9

Član 13 mijenja se i glasi:

“Plan razvoja šuma čini prikaz stanja šuma u šumskom području sa namjenom šuma i šumskog zemljišta za to područje.

Planom razvoja šuma obuhvaćene su šume u državnoj i privatnoj svojini.

Plan razvoja šuma sastoji se od tekstualnog i kartografskog prikaza.

Tekstualni dio naročito sadrži: stanje i potencijale šuma i šumskog zemljišta, vrednovanje funkcija i namjenu šuma, prikaz potreba društva za šumama, ciljeve i smjernice gazdovanja šumama u šumskom području.

Plan razvoja šuma, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine i jedinice lokalne samouprave čije područje je obuhvaćeno planom, donosi Vlada na period od deset godina.”

Član 10

U članu 14 stav 1 riječi: “i privatnoj” brišu se.

U stavu 3 alineja 1 poslije riječi “stanju” dodaju se riječi: “i namjeni”.

U stavu 4 riječi: “i udruženja vlasnika šuma koje su obuhvaćene programom gazdovanja šumama” brišu se.

Član 11

Poslije člana 14 dodaje se novi član koji glasi:

“Plan gazdovanja privatnim šumama

Član 14a

Za šume u privatnoj svojini nadležni organ uprave izrađuje plan gazdovanja privatnim šumama.

Plan gazdovanja privatnim šumama izrađuje se u skladu sa strategijom i planom razvoja šuma.

Plan gazdovanja privatnim šumama donosi se za posjed šume u privatnoj svojini, ili više posjeda koji čine prostornu cjelinu, na period od deset godina, na zahtjev vlasnika ili udruženja vlasnika šuma.

Najmanja površina šume za koju se radi plan gazdovanja privatnim šumama iznosi 5 ha.

Plan gazdovanja privatnim šumama nadležni organ uprave priprema uz učešće vlasnika šuma, odnosno njihovih udruženja.

Plan gazdovanja privatnim šumama donosi nadležni organ uprave uz saglasnost Ministarstva.”

Član 12

Član 15 mijenja se i glasi:

“Izvođački projekat izrađuje se za period od godinu dana u skladu sa programom gazdovanja šumama, na osnovu utvrđenog stanja šuma i izvršenog odabiranja, obilježavanja i evidentiranja stabala na terenu i realizuje u godini za koju je izrađen.

Izvođački projekat naročito sadrži: mjere uzgoja, zaštite i korišćenja šuma i plan izgradnje šumske infrastrukture u okviru odjeljenja ili odsjeka sa uslovima, načinom sprovođenja i rokovima za izvršenje tih mjera.

Izvođački projekat izrađuje i donosi nadležni organ uprave.

Izvođački projekat se donosi najkasnije do 15. decembra tekuće za narednu godinu.

Nadležni organ uprave dužan je da u postupku izrade izvođačkog projekta ostvari saradnju sa korisnicima šuma u državnoj svojini.”

Član 13

Poslije člana 15 dodaje se novi član koji glasi:

“Godišnji plan gazdovanja privatnim šumama

Član 15a

Za šume u privatnoj svojini nadležni organ izrađuje godišnji plan gazdovanja šumama.

Nadležni organ uprave dužan je da u postupku izrade godišnjeg plana iz stava 1 ovog člana ostvari saradnju sa vlasnicima šuma.

Godišnji plan iz stava 1 ovog člana donosi se najkasnije do 15. decembra tekuće za narednu godinu.

Godišnji plan iz stava 1 ovog člana je osnova za programsko budžetsko sufinansiranje šumskih radova privatnim vlasnicima šuma u skladu sa ovim zakonom.

Sufinansiranje radova i mjera u privatnim šumama iz budžeta Crne Gore vrši se u skladu sa godišnjim planom iz stava 1 ovog člana na osnovu godišnjeg programa gazdovanja šumama.”

Član 14

Član 18 briše se.

Član 15

Član 19 mijenja se i glasi:

“Strategija se sprovodi na osnovu planskih dokumenata iz člana 10 stav 1 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona i godišnjeg programa gazdovanja šumama.”

Član 16

U članu 20 stav 4 riječi: “bez obzira na vlasništvo šuma” brišu se.

Član 17

U članu 21 stav 2 riječi: “a u privatnoj svojini na posjed, odnosno parcelu” brišu se.

Član 18

U članu 22 stav 2 mijenja se i glasi:

“Planski dokumenti iz člana 10 stav 1 ovog zakona donose se najkasnije u roku od tri mjeseca nakon isteka perioda na koji je donesen važeći planski dokument.”

Član 19

Član 23 mijenja se i glasi:

“Nadležni organ uprave dužan je da sačini izvještaj o realizaciji godišnjeg programa gazdovanja šumama i dostavi Ministarstvu najkasnije do kraja februara tekuće za prethodnu godinu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi do 31. marta.”

Član 20

Član 24 mijenja se i glasi:

“Propis o bližem sadržaju i načinu izrade programa gazdovanja šumama, planova gazdovanja šumama u privatnoj svojini, izvođačkog projekta, godišnjeg plana gazdovanja šumama u privatnoj svojini, načinu obilježavanja granica u šumi, donosi Ministarstvo.”

Član 21

U članu 25 stav 2 riječi: "nadležni organ uprave" zamjenjuju se riječju "Ministarstvo".

Član 22

Član 30 mijenja se i glasi:

"Zaštitne šume su šume u kojima je naglašena ekološka funkcija.

Šume iz stava 1 ovog člana utvrđuju se planom razvoja šuma, odnosno programom gazdovanja šumama.

Vlasnici privatnih šuma obuhvaćenih zaštitnim šumama imaju pravo na obeštećenje za izgublenu dobit od ograničenja korišćenja tih šuma."

Član 23

U članu 33 tačka 5 mijenja se i glasi:

"5) uništavanje podmlatka, oštećenje i podbjeljivanje stabala;"

Član 24

U članu 34 stav 1 riječi: "sa položenim stručnim ispitom" brišu se.

U stavu 2 poslije alineje 6 dodaje se nova alineja koja glasi:

„-preduzima mjere u cilju javljanja, obavješćavanja i sprečavanja pojave požara u šumama i na šumskom zemljištu;"

St. 4 i 5 brišu se.

Član 25

U članu 37 st. 1 i 2 riječi: "od 50" zamjenjuju se riječima: "od 20".

Član 26

U članu 47 st. 2 i 3 brišu se.

Dosadašnji st. 4, 5, 6 i 7 postaju st. 2, 3, 4 i 5.

Član 27

Član 48 mijenja se i glasi:

"Za šume degradirane djelovanjem abiotičkih i biotičkih činilaca i šumskih požara donosi se plan sanacije šuma.

Prije donošenja plana sanacije šuma, nadležni organ uprave izrađuje i donosi izvođačke projekte za degradirane šume.

Plan sanacije šuma naročito sadrži:

- analizu uzroka šteta;
- procjenu obima štete sa kartografskim prikazom oštećenih površina;
- površine planirane za sanaciju;
- definisane hitne mjere koje treba preduzeti u pogledu načina i dinamike uklanjanja opožarene drvne mase, snjegoloma, vjetroloma i sl.;
- mjere za sanaciju štete;
- način i rok izvođenja radova;
- potrebna finansijska sredstva za realizaciju plana.

Plan sanacije šuma donosi Ministarstvo, do 31. decembra tekuće godine, uz saglasnost Vlade."

Član 28

U članu 49 stav 2 mijenja se i glasi:

"Organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spašavanja, uz saglasnost Ministarstva, bliže propisuje mjere zaštite šuma od šumskih požara."

Član 29

U članu 50 stav 3 briše se.

Član 30

Član 52 briše se.

Član 31

Član 53 mijenja se i glasi:

“Stabla se mogu sjeći samo nakon njihovog odabiranja, obilježavanja i evidentiranja (u daljem tekstu: doznaka) u skladu sa programom gazdovanja šumama, planom gazdovanja šumama u privatnoj svojini i izvođačkim projektom.

Doznaka važi najduže tri godine, nakon čega je nadležni organ uprave dužan ukloniti oznake sa doznačenih stabala.

Svo posječeno drvo mora se izvesti iz šume u rokovima utvrđenim izvođačkim projektom.

Doznaku stabala za sječu u visokim šumama vrše ovlašćena lica sa završenim VII 1 nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC, koja su zaposlena kod nadležnog organa uprave.

Doznaku stabala za sječu u šumi u privatnoj svojini mogu da vrše i pravna lica i preduzetnici koji u pogledu stručne spremlje ispunjavaju uslove iz člana 67 ovog zakona.

Doznaka stabala za sječu u privatnoj šumi vrši se u saradnji sa vlasnikom šume.

Doznaku stabala u niskim šumama mogu da vrše i lica sa završenim IV 1 nacionalnog nivoa klasifikacija šumarskog smjera, obima 180 ETC sa najmanje jednom godinom radnog iskustva u oblasti uzgoja, zaštite i korišćenja šuma.“

Član 32

U članu 54 stav 3 riječi: “izvođački projekat” zamjenjuju se riječima: “godišnji plan gazdovanja privatnim šumama”.

Član 33

Član 56 mijenja se i glasi:

“Šumski sortimenti tehničkog i prostornog drveta mogu se izvoziti sa mjesta sječe, odnosno prerade samo nakon njihovog prijema.

Prijem iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata: premjer, evidentiranje i obilježavanje drvnih sortimenata (žigom, bar kodom i dr.) nakon što se prethodno utvrdi da je uspostavljen šumski red.

Vlasnik, odnosno korisnik šume dužan je da o izvršenoj sječi obavijesti nadležni organ uprave u roku od tri dana od dana izvršene sječe.

Prijem iz stava 1 ovog člana vrši nadležni organ uprave, preko knjige prijema, čiji izvod predstavlja uvjerenje o porijeklu šumskih, odnosno drvnih sortimenata.

Šumske odnosno drvne sortimente u prometu mora da prati uvjerenje o njihovom porijeklu.

Zabranjen je promet, prerada i skladištenje šumskih sortimenata koji nijesu obilježeni na propisani način i koji nemaju uvjerenje o porijeklu.”

Član 34

U članu 67 stav 1 mijenja se i glasi:

“Stručne poslove u šumarstvu može da vrši pravno lice, odnosno preduzetnik koji ima najmanje jedno zaposleno lice sa završenim VII1 nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC sa licencom za vršenje stručnih poslova u šumarstvu (u daljem tekstu: licenca), koji je registrovan u Centralnom registru privrednih subjekata i koji ispunjava uslove u pogledu opreme za obavljanje te djelatnosti.”

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Licencu iz stava 1 ovog člana može steći i lice sa završenim VII 1 nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC i sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima iz člana 69 stav 1 ovog zakona bez polaganja stručnog ispita.”

Dosadašnji st 4 i 5 postaju st. 5 i 6.

Član 35

U članu 69 stav 1 tačka 1 riječi: “osim podizanja brzorastućih plantaža” brišu se.

Tačka 2 mijenja se i glasi:

“2) uzgoj, zaštita i korišćenje šuma;”.

Tač. 6 i 7 brišu se.

Član 36

Član 70 mijenja se i glasi:

„Radi davanja stručnih mišljenja, predloga, sugestija i stručne pomoći u oblasti šumarstva, Ministarstvo može obrazovati Savjet za šume.

Sastav i nadležnosti Savjeta za šume utvrđuju se aktom o obrazovanju.”

Član 37

U članu 73 st. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

“Obim koncesije se utvrđuje izvođačkim projektom za svaku godinu na osnovu programa gazdovanja šumama, okvirno u visini od 10% obima sječa i drugih radova na gazdovanju šumama utvrđenih tim programom.

Obim sječe iz stava 1 ovog člana može varirati na godišnjem nivou u granicama odstupanja $\pm 20\%$ na godišnjem nivou, stim što u ukupnom obimu koncesije ne smije odstupati više od $\pm 5\%$.”

Član 38

U članu 77 stav 1 mijenja se i glasi:

“Šume u državnoj svojini mogu se davati na korišćenje prodajom drveta u dubećem stanju i prodajom drvnih sortimenata u skladu sa programom gazdovanja šumama, odnosno izvođačkim projektom.”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“Ustupanje radova na sječi, izradi i izvlačenju drvnih sortimenata iz stava 1 ovog člana do mjesta prodaje, vrši se u skladu sa zakonom kojim su uređene javne nabavke.”

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 39

Poslije člana 83 dodaje se novi član koji glasi:

“Naknada štete

Član 83a

Pravna i fizička lica koja pričine štetu šumama i šumskom zemljištu u državnoj svojini dužni da nadoknade štetu.

Način obračuna i visina pričinjene štete utvrđuje se propisom Ministarstva.”

Član 40

U članu 86 stav 2 riječ “Ministarstvo” zamjenjuje se riječima: “organ državne uprave nadležan za inspekcijske poslove”.

Član 41

Član 87 mijenja se i glasi:

“Pored ovlašćenja i obaveza utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, šumarski inspektor je ovlašćen da:

- pregleda planove razvoja, program gazdovanja šumama, planove za privatne šume, godišnji program gazdovanja, izvođačke projekte, njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
- pregleda sve šumske radove, šumsku infrastrukturu, objekte, uređaje, kao i sva mjesta gdje se drvo siječe, skladišti ili izvozi iz šume do mjesta prerade, te drvo i sredstva s kojima se drvo prevozi do kupca, odnosno mjesta prerade;
- pregleda doznaku stabala za sječu;
- vrši kontrolu da li se na postrojenjima na kojima se vrši primarna prerada drveta vrši prerada žigosanog drveta i drveta snabdjevenog uvjerenjem o porijeklu šumskih sortimenata i prostornog drveta;

- pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni godišnjim programom gazdovanja, planovima i projektima za izvođenje;
- vrši nadzor kako se sprovode mjere osiguranja zaštite od požara te naređuje sprovođenje određenih mjera, ako utvrdi da se vlasnici i korisnici šuma ne pridržavaju propisa, odnosno naređenih mjera za zaštitu šuma od požara;
- vrši nadzor kako se sprovode mjera na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korišćenja i bespravne izgradnje objekata;
- vrši nadzor sprovođenja drugih mjera za zaštitu šuma i propisanog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
- kontroliše kako se utvrđuje zdravstveno stanje šuma i sprovode mjere za suzbijanje štetnih organizama te narediti sprovođenje određenih mjera, ako utvrdi da se vlasnici i korisnici šuma ne pridržavaju propisa i naređenih mjera;
- kontroliše ispunjenost uslova za izvođenje radova u šumama;
- kontroliše sprovođenje postupka promjene namjene (krčenja) šuma;
- vrši uvid u dokumentaciju pravnih lica ili preduzetnika koji imaju licencu za vršenje stručnih poslova u šumarstvu.

Kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis ili da se ne poštuju standardi ili normativi, šumarski inspektor je obavezan da, pored upravnih mjera i radnji propisanih zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor, preduzme i sljedeće upravne mjere i radnje:

- naredi izvršavanje planiranih i drugih potrebnih radova, čije bi neizvršenje prouzrokovalo štetne posljedice;
- naredi obustavu: čiste sječe, sječe velikog intenziteta i druge protivpravne sječe stabala, krčenja šume; ispaše, kresanja grana i sakupljanja lišća, prometa vozilima izvan šumskih saobraćajnica, protivpravnog sakupljanja šumskih proizvoda;
- naredi obnovu sastojina u kojima je izvršena čista sječa ili sječa velikog intenziteta;
- naredi sanaciju sastojina;
- privremeno oduzme protivpravno posječeno drvo, drvo protivpravno stavljeno u promet i druge protivpravno prisvojene ili proizvedene šumske proizvode, kao i sredstva i predmete kojima su izvršene ove radnje;
- u hitnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opšti interes, naredi mjere za sprječavanje štete;
- naredi uklanjanje smeća i ostalog otpada iz šume i sa šumskog zemljišta;
- zabrani izvođenje šumskih radova pravnim i fizičkim licima koja ne ispunjavaju stručnotehničke, tehnološke i druge uslove predviđene ovim zakonom;
- preduzima mjere u cilju sprječavanja protivpravnog prisvajanja šuma i protivpravne izgradnje objekata;
- preduzima mjere u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u pogledu sprovođenja koncesionih i drugih ugovora o korišćenju šuma, kao i predlaže oduzimanje prava korišćenja šuma u državnoj svojini."

Član 42

Član 88 mijenja se i glasi:

„ Novčanom kaznom od 2.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne izvrši sanaciju posječene odnosno degradirane šume, odnosno šumskog zemljišta u roku određenom izvođačkim projektom (član 36 stav 1);
- 2) loži otvorenu vatru u šumi ili na šumskom zemljištu ili odlaže predmete koji mogu prouzrokovati požar osim na mjestima određenim za tu namjenu (član 46 stav 1);
- 3) za šume i šumska zemljišta koja su izložena povećanoj opasnosti od požara ne primjenjuje posebne mjere za sprječavanje i pripremu za gašenje požara (član 46 stav 3);
- 4) vrši izvoz šumskih odnosno drvnih sortimenata tehničkog i prostornog drveta sa mjesta sječe, odnosno prerade bez prethodnog prijema (član 56 stav 1);

- 5) šumsku infrastrukturu gradi bez programa gazdovanja šumama i izvođačkog projekta (član 58 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, odnosno fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 1.200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2 i 4 ovog člana, pored novčane kazne, učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta."

Član 43

Član 89 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 1.200 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne realizuje odredbe iz izvođačkog projekta u godini za koju je izrađen (član 15 stav 1);
- 2) vrši sječu koja nije u skladu sa programom gazdovanja šumama (član 33 tačka 3);
- 3) vrši uništavanje podmlatka, oštećenje i podbjeljivanje stabala (član 33 tačka 5);
- 4) vrši sječu sjemenskih sastojina i sjemenskih stabala koja nije predviđena programom
 - a. gazdovanja šumama, odnosno izvođačkim projektom (član 33 tačka 7);
- 5) vrši samovoljno zauzimanje šuma ili šumskog zemljišta ili uništavanje ili oštećivanje šumskih
 - a. zasada ili oznaka i graničnih znakova (član 33 tačka 8);
- 6) vrši odlaganje otpada ili štetnih i opasnih materija i otpadaka, kao i zagađivanje šuma na bilo koji način (član 33 tačka 9);
- 7) vrši pašu u šumi, odnosno na šumskom zemljištu na način koji ugrožava funkcije šuma, na površinama koje za pašu nijesu određene u izvođačkom projektu (član 40 stav 1);
- 8) u šumi ili na šumskom zemljištu ili na goletima odlaže otpad ili ga ne ukloni (član 42 st. 1 i 2);
- 9) ne ukloni otpad koji su odložila nepoznata lica (član 42 stav 3);
- 10) u šumi upotrebljava sredstva za zaštitu bilja koja ugrožavaju biološku ravnotežu i to isključivo za zaštitu šumskog podmlatka od štetnog uticaja divljači, zaštitu od biljnih bolesti i štetočina koje nije moguće drukčije brojno smanjiti, kao i za potrebe gašenja požara (član 43);
- 11) nakon sječe i izvoza drvnih sortimenata iz šume ili nakon sanacije štete u šumi, na osnovu stručnih uputstava nadležnog organa uprave, ne uspostavi šumski red ili ne preduzme druge mjere (član 44 stav 1);
- 12) preventivno ne djeluje, suzbija ili ne učestvuje u gašenju požara u svojoj šumi, odnosno šumi koju koristi (član 46 stav 4);
- 13) ne izvrši radove na uzgoju šuma srazmjerno vrsti i obimu sječe, u skladu sa rješenjem za sječu odnosno izvođačkim projektom ili godišnjim programom gazdovanja (član 50 st. 1 i 2);
- 14) svo posječeno drvo ne izveze iz šume u rokovima utvrđenim izvođačkim projektom (član 53 stav 3);
- 15) ne obavijesti nadležni organ uprave o izvršenoj sječi, u roku od tri dana od dana izvršene sječe (član 56 stav 3);
- 16) stavi u promet šumske odnosno drvne sortimente bez izdatog uvjerenja o porijeklu (član 56 stav 5);
- 17) vrši preradu i skladištenje šumskih odnosno drvnih sortimenata koji nijesu obilježeni na odgovarajući način i koji nemaju uvjerenje o porijeklu (član 56 stav 6);
- 18) ne gradi ili održava šumske puteve (član 60 st. 1 i 2);
- 19) ne vodi evidenciju o količinama izrađenih i prodatih drvnih sortimenata (član 74 stav 1 alineja 1);
- 20) bez ugovora vrši komercijalno sakupljanje nedrvnih šumskih proizvoda radi njihovog stavljanja u promet (član 63 stav 2);
- 21) vrši stručne poslove u šumarstvu, bez najmanje jednog zaposlenog lica sa završenim VII1 nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC, sa licencom za vršenje stručnih poslova u šumarstvu (član 67 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, a fizičko lice za prekršaj iz stava 1 tač. 3-14, 16, 18 i 20 ovog člana novčanom kaznom od 300 eura do 1.200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2-6, 8, 11, 14, 16, 17 i 23 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 800 eura do 5.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 4, 16, 17 i 22 ovog člana, pored novčane kazne, učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta."

Član 44

Poslije člana 89 dodaje se novi član, koji glasi:

"Član 89 a

Novčanom kaznom od 300 eura do 1.200 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, ako:

- 1) ne obezbijedi čuvanje šuma, radi njihove zaštite od protivpravnog prisvajanja, korišćenja, uništavanja i drugih nezakonitih radnji (član 34 stav 3);
- 2) ne ukloni otpad koji su odložila nepoznata lica (član 42 stav 3);
- 3) u šumi upotrebljava sredstva za zaštitu bilja koja ugrožavaju biološku ravnotežu i to isključivo za zaštitu šumskog podmlatka od štetnog uticaja divljači, zaštitu od biljnih bolesti i štetočina koje nije moguće drukčije brojno smanjiti, kao i za potrebe gašenja požara (član 43);
- 4) preventivno ne djeluje, suzbija ili ne učestvuje u gašenju požara u svojoj šumi, odnosno šumi koju koristi (član 46 stav 4);
- 5) doznaku stabala vrše neovlašćena lica i bez odgovarajuće stručne spreme (član 53 st. 4, 5 i 7);

Član 45

Član 90 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 300 eura do 1.200 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) vrši sakupljanje nedrvenih šumskih proizvoda (član 33 tačka 6);
- 2) ne legitimise lica zatečena u vršenju protivpravnih radnji u šumama i šumskim zemljištima,
- 1) odnosno lica za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takve radnje (član 34 stav 2 alineja 1);
- 2) ne pregleda vozila kojima se drvo prevozi i tovara kojima se drvo prenosi u cilju pronalaska
- 3) predmeta krivičnog djela ili prekršaja (član 34 stav 2 alineja 2);
- 4) ne pregleda mjesta, osim stanova, na kojima se može nalaziti drvo koje je predmet krivičnog
- 5) djela ili prekršaja (član 34 stav 2 alineja 3);
- 6) ne vrši kontrolu sakupljanja nedrvenih šumskih proizvoda u šumama i na šumskim zemljištima (član 34 stav 2 alineja 4);
- 7) ne vrši privremeno oduzimanje bespravno posječenog drveta i predmeta kojima je izvršeno
- 8) krivično djelo ili prekršaj i bez odlaganja ih preda nadležnom organu (član 34 stav 2 alineja 5);
- 6) ne preduzima mjere u cilju sprječavanja pomjeranja ili uništavanja graničnih oznaka,
- 9) odnosno protivpravnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta (član 34 stav 2 alineja 6);
- 7) ne sačini zapisnik o protivpravnoj radnji i utvrđenom činjeničnom stanju i dostavi ga
- 10) nadležnom organu uprave, a po potrebi policiji i nadležnom inspekcijskom organu (član 34 stav 2 alineja 8);
- 8) vrši kresanje grana ili korišćenje opalog lišća u državnoj šumi, odnosno na šumskom zemljištu bez odobrenja nadležnog organa uprave (član 40 stav 2);
- 9) ne gradi ili održava šumske puteve (član 60 stav 2);
- 10) oštećuje ili pomijera znakove, biljege ili druga obilježja u šumi (član 64 stav 1 alineja 1);
- 11) u šumi motornim vozilima koristiti šumske vlake, osim onih koje su vlasnici posebno izdvojili za te
- 11) svrhe (član 64 stav 1 alineja 2);
- 12) ulazi u područja u šumi gdje se vrši sječa, izvlačenje i transport drveta ili pošumljavanje, u ograđena šumska područja i šumske rasadnike (član 64 stav 1 alineja 3);
- 13) bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma koristiti šumske puteve motornim vozilima u slučaju manifestacionih događaja, kao i za komercijalne namjene trećih lica (član 64 stav 2 alineja 1);
- 14) bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma organizuje masovna okupljanja koja može nanijeti štetu šumi (član 64 stav 2 alineja 2);
- 15) bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma postavlja ograde (član 64 stav 2 alineja 3);
- 16) bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma postavlja table ili oznake na način kojim se oštećuju stable (član 64 stav 2 alineja 4);

- 17) se parkira ili kampuje u šumi i na šumskom zemljištu, bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma (član 64 stav 2 alineja 5);
- 18) smješta pčelinjake ili lovnotehničke i druge objekte u šumi i na šumskom zemljištu bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma (član 64 stav 2 alineja 6)."

Član 46

Član 91 briše se.

Član 47

Poslije člana 94 dodaju se dva nova člana koja glase:

"Član 94a

Do sticanja licence iz člana 67 st. 3 i 4 ovog zakona, stručne poslove u šumarstvu može da vrši pravno lice, odnosno preduzetnik koji ima najmanje jedno zaposleno lice VII 1 nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC, najduže dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 94b

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 78 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG“, broj 40/11).“

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama sadržan je u odredbi člana 166. stavak 5 Ustava Crne Gore, kojom je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za pokretanje izmjena i dopuna ovog zakona ogleda se u potrebi za obezbjeđenjem pravnog okvira za unaprjeđenje određenih normi utvrđenih pojedinim članovima ovog zakona, čijom implementacijom su identifikovane manjkavosti koje predstavljaju barijeru u realizaciji određenih aktivnosti. Ciljevi izmjena i dopuna, u suštini, mogu se ogledati u: 1) pojednostavljivanju specifičnih procedura koje će dovesti do veće primjenjivosti osnovnog zakona; 2) uklanjanju specifičnih administrativnih barijera koje će poboljšati poslovanje privrednih subjekata u oblastima šumarstva i drvne industrije, i 3) jačanju kontrolne funkcije države u cilju smanjenja bespravnih aktivnosti u šumarstvu i unaprjeđenja sistema zaštite šuma.

Strategija sa planom razvoja šuma i šumarstva za naredni desetogodišnji period, koja je usvojena početkom ove godine, a kojom su utvrđeni ciljevi i mjere za postizanje ciljeva, takođe se imala u vidu prilikom definisanja odredbi izmjena i dopuna Zakona o šumama, a u cilju stvaranja što povoljnijeg ambijenta za implementaciju iste.

Između ostalog, pokazalo se neophodnim da se unaprijede rješenja u dijelu izrade i donošenja planskih dokumenata, kao i kod izrade plansko-tehničke dokumentacije. Takođe, ukazala se potreba da se u okviru reformi šumarskog sektora u procesu pristupanja EU, ugrade odredbe kojima se stvara normativni ambijent za primjenu obavezujućih odredbi iz zakonodavne tekovine EU u oblasti šumarstva i zaštite životne sredine.

Od uticaja su i organizacione promjene u izmjenama djelatnosti i nadležnosti na osnovu kojih se ukazala potreba za dopunom i konkretnijem formulisanju zakonskih normi.

Izmjene Zakona o šumama odnose se i na pojednostavljivanje postupaka i procedura koje predstavljaju barijere efikasnosti i transparentnosti procedura i postupaka u gazdovanju šumama. Posebno je ta potreba izražena kod privatnih vlasnika šuma.

U cilju, što bolje zaštite šuma od požara, od bespravnih sječa i drugih štetnih uticaja čovjeka i drugih biotičkih i abiotičkih uzročnika, izvršene dopune se odnose i na dodatna ovlašćenja i obaveze šumarske inspekcije kao i pooštrene kaznene mjere u slučajevima kršenja Zakona o šumama posebno u dijelu obaveza sprovođenja mjera koje predstavljaju preventivne aktivnosti za sprečavanje nastanka šteta u šumi.

Kontrolni postupci pri sprovođenju zakonskih obaveza takođe se unapređuju dopunama u dijelu evidencije i kontrole prometa i transporta drvnim sortimentima u obliku stanju, kao i u dijelu pravnih regulativa kao što je pravo službenosti prolaza pri korišćenju šuma.

Aktivnosti na izradi inicijalnog teksta ovog zakona

U okviru Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, kao resornog za šume, realizovane su aktivnosti na obavještanju stručne javnosti o otpočinjanju aktivnosti na izradi teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, te su u tom smislu upućeni zahtjevi za dostavljanje inicijalnih predloga za izmjene i dopune Zakona o šumama. Takođe, u okviru Komisije za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, formirane rješenjem Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, br. 322-2/14 -4 od 16.05.2014 godine, nakon što je na sajtu Ministarstva objavljen oglas za prijavu predstavnika nevladinih organizacija (NVO), na koji nije bilo prijava, organizovan je rad Komisije na utvrđivanju inicijalnog teksta Nacrta zakona na koji je dostavljen svim institucijama i pojedincima iz oblasti šumarstva, zaštite životne sredine i zaštite prirode na davanje predloga za izmjene i dopune Zakona o šumama.

Održana su i dva okrugla stola 12.03. i 20.05.2014. godine. Predlozi za izmjene i dopune Zakona o šumama su razmatrani na okruglim stolovima na kojima su evidentirani predlozi i konačni stavovi predlagača i isti potom razmatrani na sjednicama Komisije, i oni sa obrazloženjima koja su na Komisiji većinski prihvaćeni, uvršteni u tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama.

Nakon toga, Komisija je pripremila tekst Predloga zakona koji je usaglašen sa mišljenjima svih nadležnih i zainteresovanih organa uprave.

U postojećem Zakonu o šumama koji sadrži 98 članova mijenja se potpuno ili djelimično 42 člana, dva člana se brišu, a 4 nova člana dodaju, što znači da se izmjene i dopune odnose na 38 % postojećeg teksta Zakona.

III.USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje primarni izvori prava Evropske unije sa kojim bi se predlog ovog zakona mogao uporediti i vršiti njegovo usklađivanje. Sekundarni izvor predstavlja Uredba (EU) br. 995/2010 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 20.10.2010. godine o utvrđivanju obaveza subjekata koji stavljaju u promet drvo i drvene proizvode. Kroz izmjene i dopune definisan je precizno institut uvjerenja o porijeklu drvnih sortimenata, kao obavezujući dokument u prometu drveta, što predstavlja ključni preduslov za transponovanje ove uredbe u tekst Zakona o šumama. Dalje transponovanje biće izvršeno i u podzakonskim aktima koji će takođe biti mijenjani, u skladu sa novoustanovljenim odredbama.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U Zakonu o šumama ("Službeni list CG", broj 74/10) mijenjaju se:

I.OSNOVNE ODREDBE (Čl. 1 – 4)

Članom 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama mijenja se član 3 postojećeg zakona, na način što se u odnosu na postojeći zakon mijenja definicija šuma i šumskog zemljišta, u dijelu kojim se definiše minimalna površina obrasla šumskim drvećem koja se ima smatrati šumom, kao i u djelovima kojima se pojednostavljaju određeni izrazi iz FAO definicije šuma. Minimalna površina obrasla šumskim drvećem koja se smatra šumom smanjena je sa 50 na 20 ari. Razlog ovoj izmjeni je briga za očuvanjem šuma, naročito u privatnoj svojini, obzirom da je veliki broj privatnih posjeda šuma usitnjen, te postoji

objektivna mogućnost da dođe do čistih sječa na površinama manjim od 50 ari što bi moglo da utiča na smanjenje površina pod šumom a što ne bi trebao biti cilj zakona.

II. PRAVA I OBAVEZE VLASNIKA ŠUMA (ČI. 5-8)

Odredbom člana **2** Predloga zakona dodatno je definisano šta su strateški planski dokumenti u šumarstvu.

Članom **3** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, mijenja se član **5** stav **2** postojećeg zakona, na način što se brišu riječi "drveće van šume", iz razloga što je tom odredbom bila stvorena obaveza nadležnom organu da vrši doznaku i prijem stabala sa površina koje se ne smatraju šumom, što nije racionalno rješenje. Što se tiče izdavanja uvjerenja o porijeklu za sortimente sa površina koje se ne smatraju šumom, njega izdaje nadležni organ uprave tako da isto ne može biti predmet nelegalnog prometa.

Pravni režim korišćenja šuma

Članom **4** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, mijenja se član **6** stav **5** postojećeg zakona, na način što se briše obaveza Ministarstva da svojim propisom utvrđuje kriterijume i indikatore održivog i multifunkcionalnog upravljanja i gazdovanja šumama. Činjenica je da su na panevropskom nivou (Ministarske konferenciji o zaštiti evropskih šuma) donešene deklaracije i rezolucije koje je Crna Gora potpisala, koje se tiču održivog gazdovanja šumama, a jedna od njih definiše kriterijume i indikatore održivog gazdovanja šumama, pa rezolucije već predstavljaju obavezujući akt po osnovu potpisa za prihvatanje njihove primjene (integralno i u neizmijenjenom obliku), umjesto njihovog transponovanja u pravilnik.

U članu **5** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, mijenja se član **8** na način što je u odnosu na osnovni zakon izvršeno detaljnije i sveobuhvatnije preciziranje definisanih normi u cilju ostvarivanja pune vladavine prava i sigurnosti ostvarivanja javnog interesa.

III. INVENTURA ŠUMA I PLANIRANJE (ČI. 9-25)

Nacionalna inventura šuma

Članom **6** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, u članu **9** postojećeg zakona, precizira se svrha sprovođenja Nacionalne inventure šuma, i njen značaj za izradu sektorskih i drugih državnih planskih dokumenata.

Planski dokumenti u šumarstvu

Članom **7** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, u članu **10** postojećeg zakona se definiše pravilo da svi planski dokumenti u šumarstvu i prostorno planski dokumenti moraju biti međusobno usklađeni, što u osnovnom tekstu nije bio slučaj, već samo kod Nacionalne šumarske politike i Prostornog plana Crne Gore.

Nacionalna šumarska politika

Članom **8** Predloga zakona o izmjenama i dopunama u članu **11** briše se stav **2** iz razloga što je odredba proširena na sve planske dokumente u šumarstvu, au stavu 3 je preinačena odredba da se Nacionalna šumarska politika donosi za period od 10 godina u odredbu da se donosi svakih 20 godina. Ovo iz razloga što se vizija i ciljevi definisani šumarskom politikom sigurno neće promijeniti za period od 10 godina, pa bi to značilo nepotrebno administriranje i trošenje budžetskih sredstava.

Plan razvoja šuma

Član **9** Predloga zakona o izmjenama i dopunama konkretizuje sadržaj Plana razvoja šuma za šumsko područje definisan članom **13** osnovnog zakona, i precizira svrha izrade tog planskog dokumenta.

Program gazdovanja šumama

Član **10** Predloga zakona o izmjenama i dopunama povlači za sobom izmjenu sadržaja planskog dokumenta na nivou gazdinske jedinice, obzirom da se ovim članom izmjena i dopuna uvode norme kojima se privatne šume isključuju iz osnova gazdovanja šumama za gazdinsku jedinicu, a tretiraju planom gazdovanja privatnim šumama, kao novom kategorijom plana. Predviđeno je da se ovaj novoustanovljeni plan radi za jedan ili više privatnih posjeda. Izmjena je veoma bitna jer rješava i praktične probleme i strateške ciljeve. Osnova gazdovanja šumama je najbitniji dokument u gazdovanju državnim šumama, na osnovu kojeg se rade koncesioni akti, i daju koncesije u šumarstvu. Sa druge strane, postoji visok nivo katastarske neuređenosti privatnih šuma u Crnoj Gori sa velikim broj vlasnika ili suvlasnika, komplikovan način prikupljanja informacija o privatnim šumama i druge smetnje koje dovele do praktične neprimjenjivosti odredbi iz osnovnog zakona, a što ugrožava ostvarivanje javnog interesa u šumama u državnom vlasništvu. Strateški, izmjenama i dopunama koncipirani Plan gazdovanja privatnim šumama je veoma bitan jer predstavlja osnovu za sufinansiranje mjera na gazdovanju šumama u privatnom vlasništvu kroz godišnje planove gazdovanja, i u formi traženoj strateškim dokumentima iz oblasti ruralnog razvoja je njegova izrada i predviđena. Radi preglednosti u tekstu izmjena i dopuna **članom 11** izdvojen je novi član 14a, koji se odnosi na plan gazdovanja privatnim šumama.

Izvođački projekat

Odredbama člana **12** Predloga zakona o izmjenama i dopunama vrši se preuređenje člana **15** osnovnog zakona u skladu sa korekcijama u prethodnim članovima, kao i rješavanje nedorečenosti u praksi oko načina i rokova realizacije izvođačkih projekata. U smislu usklađivanja sa korigovanim konceptom planiranja gazdovanja privatnim šumama, **članom 13** definisan je i novi član 15a, koji daje podloge za programsko budžetsko sufinansiranje mjera gazdovanja u privatnim šumama.

Šumska područja

Odredbom člana **14**, kao i odredbama člana **15**, **16** i **17** Predloga izvršena je korekcija u skladu sa odredbama članova 7, 10 i 11 izmjena i dopuna.

Izmjena planskih dokumenata u šumarstvu i način njihovog čuvanja

Odredbom člana **18** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, u članu 22 osnovnog zakona izmijenjen je rok za donošenje planskih dokumenata u šumarstvu, na način što je nadležni organ uprave relaksiran obaveze da donese novi planski dokument prije isteka prethodnog, odnosno prilagođen načinu koji je i uobičajen u praksi.

Izveštavanje o realizaciji planova

Odredbom člana **19** Predloga skraćeni su rokovi o dostavljanju izvještaja o realizaciji godišnjeg programa gazdovanja, radi usklađivanja sa rokovima u kojima je predviđeno izveštavanje o radu ministarstava prema Vladi.

Propis o formiranju šumskih područja i gazdinskih jedinica i sadržaju i načinu izrade planova

Odredbom člana **20** Predloga zakona o izmjenama i dopunama redefinisana je član **24** osnovnog zakona, u odnosu na izmjene u prethodnim članovima, a vezano za podzakonske akte koje je potrebno donijeti u cilju implementacije zakona.

Informacioni sistem

Članom **21** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, u članu **25** u stavu **2** osnovnog zakona, riječi "nadležni organ uprave", mijenjaju se sa riječju "Ministarstvo", u skladu sa novom organizacijom državne uprave i položajem organa uprave u sklopu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

IV. FUNKCIJE I NAMJENA ŠUMA (ČI. 26-32)

Zaštitne šume

Članom **22** Predloga zakona o izmjenama i dopunama predviđeno je brisanje stavova **2, 3, 4 i 6 u članu 30** osnovnog zakona, iz razloga što je određivanje namjene planska kategorija, pa su brisane odredbe ocijenjene kao neprimjenjive.

V. MJERE ZAŠTITE, OČUVANJE I MONITORING ŠUMA (Čl. 33-49)

Čuvanje šuma i šumskog zemljišta

Odredbom člana **23** izvršena je dopuna zabranjenih radnji u šumama, u koje su kao zabranjene radnje propisane uništavanje podmlatka i oštećivanje stabala u šumi.

Odredbama člana **24** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, predviđeno je brisanje odredbi koje se tiču polaganja stručnog ispita za čuvare šuma u članu 34 osnovnog zakona, iz razloga što ovim članom već definisano da poslove čuvanja šuma isključivo može da vrši lice koje ima srednju stručnu spremu šumarskog smjera, kao i zbog toga što čuvar šuma po osnovu odredbi zakona o državnoj upravi mora imati položen državni ispit, što se smatra dovoljnim obrazovanjem za obavljanje ovog posla.

Čista sječa i sječa velikog intenziteta

Odredbama člana **25** Predloga zakona u članu 37 osnovnog zakona smanjena je površina šuma koja se po definiciji čiste sječe i sječe velikog intenziteta tretira kao zahvat kojim se uklanjaju sva stabla u sastojini, sa 50 ari na 20 ari, iz razloga usaglašavanja sa izmijenjenom definicijom šuma u članu 3 osnovnog zakona. Namjera izmjene je očuvanje šumskih sastojina na manjim površinama, posebno u šumama u privatnom vlasništvu.

Monitoring šuma

Odredbama člana **26** Predloga zakona o izmjenama i dopunama izvršeno je prilagođavanje normi iz člana 47 osnovnog teksta ustaljenoj praksi u funkcionisanju organa državne uprave i postupcima prilikom budžetiranja tekućih aktivnosti.

Plan sanacije šuma

Odredbama člana **27** Predloga zakona nadograđuju se odredbe člana 48 osnovnog zakona u dijelu preciziranja načina izrade i donošenja Plana sanacije šuma degradiranih abiotičkim i biotičkim činiocima i šumskim požarima, na osnovu do sada stečenih iskustava, obzirom da je ova odredba predstavljala novinu u važećem zakonu.

Odredbom člana **28** izvršene su promjene u članu 49 osnovnog zakona kojim se precizira tačan naziv mjere zaštite šuma od šumskih požara, koje propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spasavanja, uz saglasnost Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

VI. UZGOJ I PODIZANJE NOVIH ŠUMA (Čl. 50-52)

Srazmjernost uzgojnih radova i obima sječa

Odredbom člana **29** Predloga zakona briše se odredba stava 3 člana 50 osnovnog zakona kojom se precizira srazmjernost uzgojnih radova u odnosu na obim sječa, u zavisnosti od tipova šuma, odnosno vrsta i razvojnih faza sastojina, a prema kriterijumima i indikatorima održivog gazdovanja šumama. Ovo iz razloga što se srazmjernost uzgojnih radova, prema važećim odredbama zakona, utvrđuje u osnovama gazdovanja šumama, koji se svakako izražuju na principima održivosti gazdovanja šumama, uvažavajući u potpunosti kriterijume i indikatore iz rezolucija ministarskih konferencija. Iz istih razloga je članom **30** Predloga zakona o izmjenama i dopunama izvršeno brisanje člana 52 osnovnog zakona.

VII. DOZNAKA, SJEČA STABALA I PROMET DRVNIH SORTIMENATA (Čl.53-57)

Doznaka stabala za sječu

Odredbama člana **31** Predloga zakona o izmjenama i dopunama, u članu **53** osnovnog zakona predviđene su izmjene sa ciljem da se, osim terminološkog usaglašavanja, izvrši dalje utemeljivanje postojećih odredbi osnovnog zakona u pravcu jačanja sistema doznake kao osnovnog instrumenta za implementaciju osnova gazdovanja šumama u svim segmentima, prevashodno kroz korišćenje, ali i kroz

uzgoj i zaštitu šuma. Takođe je izvršeno usklađivanje sa novom terminologijom koja se koristi u sistemu obrazovanja u Crnoj Gori. Terminološko usaglašavanje sa prethodnim članovima je uslovilo i izmjenu i dopunu člana 54 osnovnog zakona, što je urađeno odredbom **člana 32** Predloga zakona u pogledu razdvajanja termina "izvođački projekat" i "godišnji plan gazdovanja šumama".

Uslovi za transport i promet drvnih sortimenata

Odredbama **člana 33** Predloga zakona o izmjenama i dopunama izvršeno je dodatno preciziranje i nadograđivanje odredbi člana **56** osnovnog zakona, iz dva razloga. Prvi razlog je prepoznata potreba da promet šumskih sotrimenata treba da prati jedinstveni dokument koji predstavlja uvjerenje o porijeklu drvnih sortimenata, kao dokaz legalnosti tog drveta. Ovaj dokumenat je veoma važan u smislu ispunjavanja uslova iz EUTR Uredbe kojom se reguliše promet drveta na tržištu Evropske Unije, u pogledu usaglašenosti zakona sa istom. Drugi razlog je unaprjeđenje praktičnih rješenja važećeg zakona u pogledu smanjenja barijera za poslovanje privatnog sektora u šumarstvu. Naime, ovim rješenjem ukida se pojam "otpreme" drvnih sortimenata od strane nadležnog organa uprave, što je često bila smetnja za korisnike šuma zbog nedostatka osoblja u Upravi za šume, nedostatka terenskih vozila i sl. Ono što je najvažnije, ovo rješenje neće dovesti do slabije kontrole prometa šumskih sortimenata, obzirom da je precizirano da se isti ne smije vršiti ako šumski sortimenti nijesu propisano obilježeni i bez uvjerenja o porijeklu, kao obavezujućeg dokumenta u prometu.

X. ORGANIZACIJA POSLOVA U ŠUMARSTVU (ČI.66-70)

Uslovi za vršenje poslova u šumarstvu

Odredbama **člana 34** Predloga zakona izvršeno je dodatno preciziranje načina i postupaka za sticanje licence, predviđeno odredbama člana **67** osnovnog zakona, obzirom da se tokom njegove primjene nije ostvario u praksi. U ovom slučaju su korišćenja iskustva drugih zakona koji predviđaju sticanje licenci, a koji su primijenjeni u praksi. Takođe je izvršeno usklađivanje sa novom terminologijom koja se koristi u sistemu obrazovanja u Crnoj Gori.

Stručni poslovi

Odredbama **člana 35** Predloga zakona u članu **69** osnovnog zakona dodatno se preciziraju stručni poslovi u šumarstvu, u pojmovnom smislu.

Savjet za šume

Odredbama **člana 36** Predloga zakona predložena je izmjena u članu **70** osnovnog zakona, u cilju jasnog definisanja organa koji formira savjet i koji definiše sastav, djelokrug rada i ostalo. Razlog su izmjene propisa drugih zakona, odnosno prilagođavanje istima.

X. NAČIN I USLOVI ZA KORIŠĆENJE ŠUMA U DRŽAVNOJ SVOJINI (ČI.71-80)

I KORIŠĆENJE ŠUMA U DRŽAVNOJ SVOJINI

Obim koncesija

Odredbama **člana 37** Predloga zakona izvršene su korekcije u segmentu odredbi u članu **73** osnovnog zakona, na način što je data nova preciznija formulacija po kojoj se utvrđuje početni obim koncesije, iz razloga otklanjanja nedoumica oko načina utvrđivanja okvirnog obima na dugoročnom, kao i preciznog, na godišnjem nivou.

Prodaja drveta

Odredbom **člana 38** Predloga zakona, u članu **77** osnovnog zakona, poslije stava **2** dodaje se novi stav 3 kojim se precizira način prodaje drvnih sortimenata, na način što se definiše zakon po osnovu kojeg će se prodaja sprovoditi, što je važno sa aspekta obezbjeđenja budžetskih sredstava potrebnih za izvođenje radova na sječi i izvlačenju drvnih sortimenata do mjesta prodaje.

XII. OBEZBJEĐIVANJE SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE PLANSKIH DOKUMENATA U ŠUMARSTVU (ČI.81 i 85)

Način naplate naknade

Odredbom **člana 39** Predloga zakona, poslije člana **83** važećeg zakona dodaje se novi član **83 a** sa namjerom da se jasno definiše obaveza nadoknade koju pravna i fizička lica šumama i šumskom zemljištu plaćaju za pričinjenu štetu šumama i šumskom zemljištu. Odredba je represivne prirode ali ocijenjena kao važan instrument zaštite šuma koja je nedostajala u važećem zakonu.

XIII. NADZOR (Čl.86 i 87)

Odredbom **člana 40** Predloga zakona u članu **86** osnovnog zakona usaglašava se važeći zakon sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru, odnosno novom organizacijom državne uprave i ustanovljavanjem Uprave za inspekcijske poslove kao samostalnog organa uprave.

Odredbama člana **41** Predloga zakona u članu **87** osnovnog zakona definišu se znatno veća ovlašćenja šumarskog inspektora u odnosu na ovlašćenja data važećim zakonom, što je vrlo važno u smislu jačanja kontrole procesa gazdovanja šumama, koja je ocijenjena kao slaba tačka u sistemu.

XIV. KAZNENE ODREDBE (Čl.88-89)

Odredbama **člana 42** Predloga zakona u članu **88** osnovnog zakona, izvršene su nužne izmjene u cilju jasnog definisanja kaznenih odredbi i dopunskih mjera kaznene politike i novih prekršaja za pravna lica u skladu sa izmijenjenim odredbama osnovnog zakona.

Odredbama **člana 43 i 44** Predloga zakona u članu **89** osnovnog zakona, izvršene su izmjene u cilju definisanja novih prekršaja i pooštavanja kaznene politike, i u skladu sa važećim i izmijenjenim odredbama osnovnog zakona. S tim u vezi je i dodat novi član 89a, u skladu sa novousvojenim pravnim standardima.

Takođe, odredbama **člana 45** je izvršeno uređenje odredbi član 90 osnovnog zakona, dopunjavanjem prekršajnih normi u odnosu na prethodno date, kao i brisanjem prekršajnih normi koje su se preklapale sa propisanim kaznama.

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odredbom **člana 46** Predloga zakona brisana je odredba člana 91 osnovnog zakona, iz razloga što je novoustanovljenom formom uvjerenja o porijeklu, koje u prometu predstavlja izvod iz knjige prijema drvnih sortimenata, prestala potreba da nadležni organ otprema drvene sortimente prilikom njihovog transporta i izdaje drugi dokument tom prilikom. Ocjena je da će se na ovaj način postići značajna rasterećenja u radu nadležnog organa uprave i u pogledu troškova u radu, a da će sa druge strane biti uklonjenje barijere za poslovanje privrednih subjekata u sektoru. Ovu reformu pratiće pojačana ovlašćenja šumarske inspekcije definisana izmjenama i dopunama, tako da će biti eliminisana mogućnost pojave bespravnih aktivnosti u ovom segmentu organizacije poslova gazdovanja šumama.

Odredbama **člana 47** Predloga zakona izvršeno je preciziranje roka do kada će pravna lica moći obavljati stručne poslove u šumarstvu, bez stečenih licenci u šumarstvu za zaposlena stručna lica. Takođe je precizirano od dana stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 78 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje, izvršene u 2011.godini.

Odredbom člana 48 propisan je datum početka važenja ovog zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za implementaciju ovog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, nijesu potrebna posebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

TEKST ODREDAKA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

U Zakonu o šumama („Službeni list CG“, broj 74/10) mijenjaju se sljedeće odredbe:

Član 3

Šumom, u smislu ovog zakona, smatra se zemljište veće od 50 ari, koje je obraslo šumskim drvećem čiji je sklop krošanja iznad 10% površine zemljišta i visine dominantnih stabala iznad 5 m, odnosno drvećem koje je sposobno da u doba fiziološke zrelosti dostigne tu visinu.

Šumskim zemljištem, u smislu ovog zakona, smatra se zemljište veće od 50 ari, koje je obraslo šumskim drvećem:

- visine iznad 5 m, odnosno drvećem koje je u doba fiziološke zrelosti sposobno da dostigne tu visinu i čiji je sklop krošanja 5-10% površine zemljišta;
- koje nije sposobno da dostigne visinu iznad 5 m, odnosno koje je pokriveno kombinacijom drveća i niske šumske vegetacije, ako je obraslost veća od 10% površine zemljišta.

Šumom ili šumskim zemljištem smatraju se i privremeno neobrasle površine zemljišta na kojima je započelo prirodno obnavljanje šumskog drveća; protivpožarni prosjeci, zemljište obraslo nešumskom vegetacijom površine manje od 50 ari, ako je u okviru kompleksa šume ili šumskog zemljišta; zaštitni pojasevi šumskog drveća površine veće od 50 ari i širine veće od 20 m i šumski putevi.

Goleti su obešumljena, potpuno gola ili zemljišta slabo obrasla šumskim drvećem, koja ne ispunjavaju uslove iz st. 1 i 2 ovog člana.

Šumom, odnosno šumskim zemljištem ne smatraju se: drvoredi i parkovi u naseljenim mjestima, šumski rasadnici, sjemenske plantaže i plantaže brzorastućih vrsta drveća na poljoprivrednom zemljištu.

Drvećem van šume smatraju se pojedinačna stabla ili grupe stabala na zemljištu koja ne ispunjavaju uslove iz st. 1 i 2 ovog člana.

Listu šumskog drveća, odnosno ostale šumske vegetacije iz st. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za šume (u daljem tekstu: Ministarstvo).

U slučaju sumnje ili spora da li se radi o šumi, šumskom zemljištu, drveću van šume ili goleti, odlučuje organ uprave nadležan za upravljanje i gazdovanje šumama (u daljem tekstu: nadležni organ uprave).

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **korišćenje šuma** je korišćenje drvnih šumskih proizvoda;
- 2) **održiv način gazdovanja šumama** je obezbjeđivanje prirodnog načina obnavljanja i prirodne selekcije, podsticanje mješovite strukture sastojina koje su prilagođene stanišnim uslovima, obezbjeđivanje očuvanja trajne proizvodne sposobnosti šuma i unaprjeđenja šumskog fonda u pogledu kvantiteta i kvaliteta i povećavanja prinosa šuma, unaprjeđivanje vitalnosti i ekološke stabilnosti šuma, obezbjeđivanje očuvanja biološke raznovrsnosti šuma, šumskog zemljišta i vodnog režima, kao i drugih povoljnih uticaja koje ima šuma na životnu sredinu i ljude;
- 3) **multifunkcionalni način gazdovanja šumama** je korišćenje šuma na održiv način u skladu sa proizvodnim, ekološkim i socijalnim funkcijama šuma;

4) **šumska infrastruktura** su šumski putevi i mostovi, šumske vlake i objekti u šumama koji su u funkciji gazdovanja šumama;

5) **šumski putevi** su izgrađena šumska saobraćajna infrastruktura koja je namijenjena prevozu šumskih sortimenata, odnosno gazdovanju šumama;

6) **šumska vlaka** je izgrađena šumska infrastruktura namijenjena privlačenju i izvlačenju drvnih sortimenata do puta;

7) **sastojina** je dio šume sa karakterističnim staništem i načinom nastanka, strukturom drveća po vrstama, starosti, razvojnim stadijumima i visinama, kao i načinom uzgoja, po čemu se jasno razlikuje od drugih sastojina;

8) **plantaža brzorastućih vrsta drveća** je vještački podignuta sastojina sa ophodnjom kraćom od 40 godina;

9) **šumski proizvodi** su drvni i nedrvni;

10) **drvni proizvodi** su drvna biomasa, granje, kora i korijenje;

11) **nedrvni proizvodi** su cvjetovi, sjeme, plodovi, smola, četine i lišće šumskog drveća i grmlje; trava, mahovina, paprat, šušanj, treset i humus; ljekovito, aromatično i jestivo bilje; šumsko voće i gljive ;

12) **zaštita šuma** je preduzimanje mjera za uspostavljanje šumskog reda (nakon sječe) i sprječavanje štetnih uticaja (biotičkih, abiotičkih i požara) na šume, kao i uklanjanje oštećenih i oboljelih stabala;

13) **sanitarna sječa** je sječa kojom se uklanjaju oštećena, oboljela i suva stabla u cilju sprječavanja širenja štetnih uticaja;

14) **degradirana šuma** je šuma koja je znatno izgubila kvalitet, vitalnost i sposobnost priraštanja i prirodnog obnavljanja;

15) **sanacija degradirane šume, odnosno sastojine** je njena obnova sadnjom;

16) **njega šuma** je sprovođenje uzgojnih mjera sječe i radova u šumskoj sastojini;

17) **obnova šuma** je proces osnivanja novih sastojina na mjestu postojećih zrelih sastojina prirodnim podmlađivanjem ili popunjavanjem prirodnog podmlatka sadnjom;

18) **konverzija šuma** je proces prevođenja niskih, odnosno izdanačkih šuma u visoke šume direktnim (sadnjom) ili indirektnim putem (njegom odnosno prirodnom obnovom);

19) **biološka raznovrsnost** je raznovrsnost živih organizama svih ekosistema, kao i raznovrsnost u okviru vrste, između vrsta i njihovih životnih zajednica;

20) **biološka ravnoteža** je optimalno stanje šuma, odnosno šumskog ekosistema u pogledu njegovog sastava, strukture i funkcije, kao i razvoja biljnih, životinjskih i drugih vrsta.

Član 5 stav 2

Šume, šumska zemljišta i drveće van šume mogu se koristiti samo na način kojim se obezbjeđuje njihova privredna, ekološka i socijalna funkcija u skladu sa zakonom.

Član 6 stav 5

Šumom i šumskim zemljištem, kao ekosistemom, upravlja se i gazduje na održiv i multifunkcionalni način u skladu sa kriterijumima i indikatorima koje utvrđuje Ministarstvo.

Član 8

Vlasnik, odnosno držalac zemljišta dužan je da omogući vlasniku ili korisniku šume ili šumskog zemljišta nesmetan pristup preko svog zemljišta, odnosno zemljišta kojeg koristi do šume, radi sječe i izvoza šumskih sortimenata.

Za pristup iz stava 1 ovog člana vlasnik, odnosno korisnik šume dužan je da plati naknadu.

Međusobna prava i obaveze iz stava 1 ovog člana utvrđuju se ugovorom.

Ukoliko vlasnik, odnosno korisnik šume i vlasnik, odnosno držalac zemljišta ne postignu sporazum o vremenu, načinu i naknadi za korišćenje zemljišta, odlučuje nadležni sud.

Član 9 stav 2

Nacionalna inventura šuma obavlja se radi izrade planskih dokumenata u šumarstvu i razmjene informacija u skladu sa zakonom.

Član 10

Planski dokumenti u šumarstvu su:

- 1) nacionalna šumarska politika;
- 2) strategija sa planom razvoja šuma i šumarstva (u daljem tekstu: strategija);
- 3) plan razvoja šuma za šumsko područje (u daljem tekstu: plan razvoja šuma);
- 4) program gazdovanja šumama za gazdinsku jedinicu (u daljem tekstu: program gazdovanja šumama).

Za sprječavanje bespravnih aktivnosti u šumama Vlada može donijeti akcioni plan na period do pet godina u skladu sa zakonom.

Član 11

Nacionalnom šumarskom politikom definišu se pravci razvoja i održivog gazdovanja šumama.

Nacionalna šumarska politika i prostorni plan Crne Gore moraju biti usklađeni.

Nacionalnu šumarsku politiku donosi Skupština Crne Gore, na period od 10 godina.

Nacionalna šumarska politika bliže se razrađuje i sprovodi strategijom, planom razvoja šuma i programom gazdovanja šumama.

Član 13

Planom razvoja šuma bliže se razrađuju ciljevi i smjernice gazdovanja šumama za šumsko područje utvrđeni strategijom i određuju gazdinske jedinice za to područje.

Plan razvoja šuma sastoji se od tekstualnog i kartografskog prikaza.

Tekstualni dio, naročito, sadrži: analizu stanja šuma i šumskog zemljišta, vrednovanje funkcija i namjenu šuma, ciljeve, kao i opšte smjernice i mjere za zaštitu, očuvanje, unaprjeđenje i korišćenje šuma.

Plan razvoja šuma, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnih za zaštitu životne sredine i turizam i jedinice lokalne samouprave čije područje je obuhvaćeno planom, donosi Vlada, na period od 10 godina.

Član 14

Program gazdovanja šumama izrađuje se za gazdinsku jedinicu i njime se obuhvataju šume u državnoj i privatnoj svojini.

Program gazdovanja šumama sastoji se od tekstualnog i kartografskog prikaza.

Tekstualni dio, naročito, sadrži:

- podatke o stanju šuma;
- analizu gazdovanja u prethodnom periodu;
- ciljeve i smjernice za održivo upravljanje i gazdovanje i mjere za realizaciju programa.

Program gazdovanja šumama donosi nadležni organ uprave, uz saglasnost Ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine i udruženja vlasnika šuma koje su obuhvaćene programom gazdovanja šumama.

Program gazdovanja šumama donosi se na period od 10 godina u skladu sa strategijom i planom razvoja šuma.

Ukoliko se program gazdovanja šumama ne donese do isteka roka iz stava 5 ovog člana, šumama se može gazdovati na osnovu programa donesenog za prethodni period najduže godinu dana, uz saglasnost Ministarstva.

Član 15

Izvođački projekat se izrađuje za period od godinu dana u skladu sa programom gazdovanja šumama, na osnovu utvrđenog stanja šuma i izvršenog odabiranja, obilježavanja i evidentiranja stabala na terenu.

Izvođački projekat, naročito, sadrži: mjere uzgoja, zaštite i korišćenja šuma i plan izgradnje šumske infrastrukture u okviru odjeljenja ili odsjeka za državne šume, odnosno za posjede ili parcele za šume u privatnoj svojini, sa uslovima, načinom sprovođenja i rokovima za izvršenje tih mjera.

Izvođački projekat za šume u državnoj, odnosno za šume u privatnoj svojini izrađuje i donosi nadležni organ uprave.

Izvođački projekat za šume u privatnoj svojini izrađuje se i donosi u obliku orijentacionog plana.

Izvođački projekat iz st. 1, 2 i 3 ovog člana donosi se najkasnije do 15. decembra tekuće za narednu godinu.

Nadležni organ uprave dužan je da u postupku izrade izvođačkog projekta ostvari saradnju sa korisnicima, odnosno vlasnicima šuma.

Izvođački projekat iz stava 4 ovog člana je osnova za programsko budžetsko sufinansiranje šumskih radova privatnim vlasnicima šuma u skladu sa ovim zakonom.

Sufinansiranje radova i mjera u privatnim šumama iz budžeta Crne Gore vrši se u skladu sa izvođačkim projektom na osnovu godišnjeg programa gazdovanja šumama.

Član 18

Strategija se usklađuje sa Prostornim planom Crne Gore i drugim strateškim dokumentima i reviduje u skladu sa promjenama i novim potrebama šuma i šumarstva.

Član 19

Strategija se sprovodi na osnovu planskih dokumenata iz člana 10 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona i godišnjeg programa gazdovanja šumama.

Član 20 stav 4

Šumska područja prostorno se dijele na gazdinske jedinice, bez obzira na vlasništvo šuma.

Član 21 stav 2

Gazdinske jedinice se dijele na manje prostorne jedinice: odjeljenja i odsjeke u državnoj svojini, a u privatnoj svojini na posjed, odnosno parcelu.

Član 22 stav 2

Planski dokumenti iz člana 10 stav 1 ovog zakona izrađuju se najkasnije šest mjeseci prije isteka perioda za koji je donesen važeći planski dokument.

Član 23

Nadležni organ uprave dužan je da sačini izvještaj o realizaciji planskih dokumenata iz člana 10 stav 1 ovog zakona i najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu dostavi Ministarstvu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana Ministarstvo je dužno da dostavi Vladi do 30. aprila.

Član 24

Propis o uslovima za formiranje šumskog područja, gazdinskih jedinica i nižih prostornih jedinica, načinu obilježavanja granica, bližem sadržaju i načinu izrade planova razvoja, programa gazdovanja šumama, izvođačkog projekta i godišnjeg programa gazdovanja šumama donosi Ministarstvo.

Član 25 stav 2

Informacioni sistem vodi nadležni organ uprave u elektronskoj formi.

Član 30

Zaštitne šume su šume u kojima je naglašena ekološka funkcija.

Zaštitne šume određuju se aktom Vlade na osnovu elaborata o uspostavljanju i očuvanju zaštitnih šuma koji priprema nadležni organ uprave.

Nadležni organ uprave je dužan da nacrt elaborata iz stava 2 ovog člana objavi na svojoj internet stranici i obavijesti javnost o načinu dostavljanja mišljenja i sugestija na elaborat, pribavi mišljenje jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se zaštitna šuma predviđa i organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode i životne sredine.

Aktom iz stava 2 ovog člana određuje se režim zaštite, odnosno gazdovanja zaštitnim šumama.

Vlasnici privatnih šuma obuhvaćenih zaštitnim šumama imaju pravo na obeštećenje za izgubljenu dobit od ograničenja korišćenja tih šuma.

Potrebne mjere i sredstva za sprovođenje režima gazdovanja zaštitnim šumama određuju se aktom iz stava 2 ovog člana.

Član 33

Zabranjeno je, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom:

- 1) pustošenje i krčenje šuma;
- 2) čista sječa šuma i sječa velikog intenziteta koja nije planirana kao redovan vid obnavljanja šuma;
- 3) sječa koja nije u skladu sa programom gazdovanja šumama;
- 4) sječa stabala zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta drveća;
- 5) podbjeljivanje stabala;

- 6) sakupljanje nedrvnih šumskih proizvoda;
- 7) sječa sjemenskih sastojina i sjemenskih stabala koja nije predviđena programom gazdovanja šumama, odnosno izvođačkim projektom;
- 8) samovoljno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta, uništavanje ili oštećivanje šumskih zasada, oznaka i graničnih znakova;
- 9) odlaganje otpada, štetnih i opasnih materija i otpadaka, kao i zagađivanje šuma na bilo koji način;
- 10) preduzimanje drugih radnji kojima se slabi prinosna snaga šuma ili ugrožava funkcija šume.

Član 34

Poslove čuvanja šuma i šumskog zemljišta može da vrši lice koje ima srednju stručnu spremu šumarskog smjera (u daljem tekstu: čuvar šuma) sa položenim stručnim ispitom i koje ispunjava uslove za nošenje oružja, u skladu sa zakonom kojim je uređeno oružje.

Čuvar šuma ima pravo i obavezu, naročito, da:

- legitimše lica zatečena u vršenju protivpravnih radnji u šumama i šumskim zemljištima, odnosno lica za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takve radnje, ako ne može da utvrdi identitet tog lica na drugi način;
- pregleda vozila kojima se drvo prevozi i tovara kojima se drvo prenosi u cilju pronalaska predmeta krivičnog djela ili prekršaja;
- pregleda mjesta, osim stanova, na kojima se može nalaziti drvo koje je predmet krivičnog djela ili prekršaja;
- vrši kontrolu sakupljanja nedrvnih šumskih proizvoda u šumama i na šumskim zemljištima;
- vrši privremeno oduzimanje bespravno posječenog drveta i predmeta kojima je izvršeno krivično djelo ili prekršaj i bez odlaganja ih preda nadležnom organu;
- preduzima mjere u cilju sprječavanja pomjeranja ili uništavanja graničnih oznaka, odnosno protivpravnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta;
- sačini zapisnik o protivpravnoj radnji i utvrđenom činjeničnom stanju i dostavi ga nadležnom organu uprave, a po potrebi policiji i nadležnom inspekcijskom organu;
- preduzima i druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlašćen.

Čuvanje šuma radi njihove zaštite od protivpravnog prisvajanja, korišćenja, uništavanja i drugih nezakonitih radnji (odlaganje otpadnih i otrovnih štetnih materija, zagađivanje šume, uništavanje graničnih znakova i oznaka i slično) obezbjeđuje nadležni organ uprave.

Stručni ispit iz stava 1 ovog člana polaže se pred komisijom koju obrazuje Ministarstvo.

Program i način polaganja i iznos troškova polaganja stručnog ispita utvrđuje Ministarstvo.

Član 37 st. 1 i 2

Čista sječa iz člana 33 stav 1 tačka 2 ovog zakona je zahvat kojim se uklanjaju sva stabla u sastojini, na površini većoj od 50 ari, na kojoj nije predviđena promjena namjene zemljišta ili nije predviđena kao neophodna uzgojna ili sanaciona mjera.

Sječa velikog intenziteta iz člana 33 stav 1 tačka 2 ovog zakona je zahvat kojim se uklanja više od 50% dominantnih stabala, koja su glavni nosioci drvne zalihe, odnosno prirasta u sastojini, na površini većoj od 50 ari, na kojoj sječa nije predviđena kao uzgojna ili sanaciona mjera.

Član 48

Za degradirane šume prouzrokovane abiotičkim ili biotičkim činiocima i šumskim požarima donosi se plan sanacije šuma.

Plan sanacije šuma, naročito, sadrži:

- analizu uzroka šteta;
- procjenu obima štete sa kartografskim prikazom oštećenih površina;
- površine planirane za sanaciju;
- mjere za sanaciju štete;
- način i rok izvođenja radova;
- potrebna finansijska sredstva za realizaciju plana.

Plan sanacije šuma utvrđuje Ministarstvo, do 30. aprila tekuće godine, uz saglasnost Vlade.

Član 49 stav 2

Organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spašavanja, uz saglasnost Ministarstva, bliže propisuje mjere za sprječavanje i suzbijanje šumskih požara.

Član 50 stav 3

Srazmjernost uzgojnih radova u odnosu na obim sječa, u zavisnosti od tipova šuma, odnosno vrsta i razvojnih faza sastojina, utvrđuje se na osnovu kriterijuma i indikatora iz člana 6 stav 5 ovog zakona.

Član 52

Podizanje novih šuma pošumljavanjem i uzgojni radovi u postojećim šumama vrše se u skladu sa kriterijumima i indikatorima iz člana 6 stav 5 ovog zakona.

Član 53

Stabla se mogu sjeći samo nakon njihovog odabiranja, obilježavanja i evidentiranja (u daljem tekstu: doznaka), u skladu sa programom gazdovanja šumama i izvođačkim projektom.

Doznaku stabala za sječu u visokim šumama mogu da vrše ovlašćena lica sa visokom stručnom spremom šumarskog smjera koja su zaposlena kod nadležnog organa uprave.

Doznaku stabala za sječu u šumi u privatnoj svojini mogu da vrše i pravna lica i preduzetnici koji u pogledu stručne spremlje ispunjavaju uslove iz člana 67 ovog zakona.

Doznaka stabala za sječu u privatnoj šumi vrši se u saradnji sa vlasnikom šume.

Član 54 stav 3

Na osnovu zahtjeva iz stava 1 ovog člana priprema se izvođački projekat.

Član 56

Pomjeranje drvnih sortimenata sa mjesta sječe može se vršiti samo nakon prijema drvnih sortimenata.

Prijem iz stava 1 ovog člana, naročito, obuhvata premjer, evidentiranje i obilježavanje drvnih sortimenata (žigom, bar kodom i dr.) nakon što se prethodno utvrdi da je uspostavljen šumski red.

Vlasnik, odnosno korisnik šume dužan je da o izvršenoj sječi obavijesti nadležni organ uprave u roku od tri dana od dana izvršene sječe.

Prijem iz stava 1 ovog člana vrši nadležni organ uprave.

Drveni sortimenti iz šume mogu se stavljati u promet samo na osnovu uvjerenja o porijeklu, koje izdaje korisnik šume u državnoj svojini, odnosno vlasnik šume u privatnoj svojini.

Član 67

Stručne poslove u šumarstvu može da vrši pravno lice, odnosno preduzetnik koji ima najmanje jedno zapošljeno lice sa visokom stručnom spremom šumarskog smjera sa licencom za vršenje stručnih poslova u šumarstvu (u daljem tekstu: licenca), koji je registrovan u Centralnom registru Privrednog suda i koji ispunjava uslove u pogledu opreme za obavljanje te djelatnosti.

Bliži uslovi u pogledu opreme i broja zapošljenih iz stava 1 ovog člana utvrđuju se propisom Ministarstva.

Licencu iz stava 1 ovog člana može steći lice sa visokom stručnom spremom šumarskog smjera i najmanje jednom godinom radnog iskustva u struci, koje ima položen stručni ispit za vršenje stručnih poslova u šumarstvu.

Licencu iz st. 1 i 3 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Program polaganja stručnog ispita za sticanje licence, način polaganja i visinu troškova za polaganje stručnog ispita utvrđuje Ministarstvo.

Član 69

Stručni poslovi u šumarstvu, koje mogu da vrše pravna lica i preduzetnici, su:

- 1) pošumljavanje zemljišta, osim podizanja brzorastućih plantaža;
- 2) njega, uzgoj i zaštita šuma;
- 3) sanacija degradiranih šuma;
- 4) konverzija izdanačkih šuma;
- 5) proizvodnja šumskog reproduktivnog materijala autohtonih i rijetkih vrsta drveća;
- 6) održavanje i opremanje šuma za potrebe socijalnih funkcija;
- 7) održavanje i unapređivanje potencijala ekoloških funkcija šuma;
- 8) izgradnja i održavanje šumskih puteva.

Stručne poslove iz stava 1 ovog člana mogu obavljati vlasnici i korisnici šuma koji ispunjavaju uslove iz člana 67 ovog zakona.

Obavljanje stručnih poslova u šumama u državnoj svojini obezbjeđuje nadležni organ uprave.

Član 70

Radi davanja stručnih mišljenja i predloga za odlučivanje o stručnim pitanjima i za stručnu pomoć u postupku donošenja odluka i pripreme propisa iz oblasti šuma i šumarstva Vlada može osnovati Savjet za šume (u daljem tekstu: Savjet), u skladu sa ovim zakonom.

Savjet, naročito, daje:

- 1) mišljenje na predloge zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja iz oblasti šuma i šumarstva;
- 2) mišljenje na nacрте planskih dokumenata u šumarstvu;
- 3) predloge za edukaciju i stručno usavršavanje zaposlenih u šumarstvu;

4) predloge od značaja za unaprjeđenje stanja u oblasti šuma i šumarstva.

U vršenju poslova iz stava 2 ovog člana Savjet sarađuje sa Ministarstvom i nadležnim organom uprave.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.

Bliži djelokrug rada, sastav i trajanje mandata članova Savjeta utvrđuje se aktom o osnivanju.

Sredstva za rad Savjeta obezbeđuju se iz budžetske pozicije Ministarstva.

Član 73 st.1 i 2

Obim koncesije okvirno se utvrđuje na osnovu programa gazdovanja šumama i izvođačkim projektom.

Obim sječe na godišnjem nivou može varirati u odnosu na obim utvrđen koncesionim ugovorom, u granicama odstupanja $\pm 20\%$, s tim što u ukupnom obimu koncesije ne smije odstupati $\pm 10\%$.

Član 77

Šume u državnoj svojini mogu se davati na korišćenje prodajom drveta u dubećem stanju, odnosno prodajom drvnih sortimenata u skladu sa programom gazdovanja šumama, odnosno izvođačkim projektom.

Prodaja drveta iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim je uređena državna imovina.

Sredstva od prodaje iz stava 1 ovog člana prihod su budžeta države.

Član 86 stav 2

Poslove inspekcijskog nadzora iz stava 1 ovog člana, u okviru svoje nadležnosti, u oblasti šuma i šumarstva, vrši Ministarstvo, preko inspektora nadležnog za šumarstvo (u daljem tekstu: šumarski inspektor), u skladu sa zakonom.

Član 87

Šumarski inspektor je ovlašćen, naročito, da kontroliše:

- vršenje sječe i svih radova u šumama sa aspekta zakonitosti, usklađenosti sa planovima i stručno tehničkim standardima;
- promet drvnih sortimenata šumskim putevima i njihovo porijeklo;
- da li se sakupljanje nedrvnih šumskih proizvoda, kao i njihov promet šumskim putevima vrši u skladu sa propisima;
- skladištenje šumskih sortimenata sa aspekta zaštite šuma;
- sprovođenje mjera osiguranja i zaštite od požara;
- ispunjavanje uslova za izvođenje radova u šumama;
- sprovođenje postupka promjene namjene (krčenja) šuma;
- korišćenje šuma;
- izvršenje radova kod krajnjih korisnika budžetskih sredstava (vlasnika privatnih šuma).

Kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis ili da se ne poštuju standardi ili normativi, šumarski inspektor je obavezan da, pored upravnih mjera i radnji propisanih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, preduzme i sljedeće upravne mjere i radnje:

- naredi izvršavanje planiranih i drugih potrebnih radova, čije bi neizvršenje prouzrokovalo štetne posljedice;
- naredi obustavu: čiste sječe, sječe velikog intenziteta i druge protivpravne sječe stabala, krčenja šume; ispaše, kresanja grana i sakupljanja lišća, prometa vozilima izvan šumskih saobraćajnica, protivpravnog sakupljanja šumskih proizvoda;
- naredi obnovu sastojina u kojima je izvršena čista sječa ili sječa velikog intenziteta;
- naredi sanaciju sastojina;
- privremeno oduzme protivpravno posječeno drvo, drvo protivpravno stavljeno u promet i druge protivpravno prisvojene ili proizvedene šumske proizvode, kao i sredstva i predmete kojima su izvršene ove radnje;
- naredi sprovođenje utvrđenih mjera na zaštiti šuma i zaštiti od požara;
- u hitnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opšti interes, naredi mjere za sprječavanje štete;
- naredi uklanjanje smeća i ostalog otpada iz šume i sa šumskog zemljišta;
- zabrani izvođenje šumskih radova pravnim i fizičkim licima koja ne ispunjavaju stručno-tehničke, tehnološke i druge uslove predviđene ovim zakonom;
- preduzima mjere u cilju sprječavanja protivpravnog prisvajanja šuma i protivpravne izgradnje objekata;
- predlaže mjere u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u pogledu sprovođenja koncesionih i drugih ugovora o korišćenju šuma, kao i oduzimanje prava korišćenja šuma u državnoj svojini.

Član 88

Novčanom kaznom od pedesetostrukog do dvjestopedesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne izvrši sanaciju šuma, odnosno šumskog zemljišta u skladu sa članom 36 stav 1 ovog zakona;
- 2) se ne pridržava posebnih mjera zaštite šuma koje naredi Ministarstvo (član 45 stav 1);
- 3) loži otvorenu vatru u šumi ili na šumskom zemljištu ili odlaže predmete koji mogu prouzrokovati požar osim na mjestima određenim za tu namjenu (član 46 stav 1);
- 4) za šume i šumska zemljišta koja su izložena povećanoj opasnosti od požara ne primjenjuje posebne mjere za sprječavanje i pripremu za gašenje požara (član 46 stav 3);
- 5) vrši sječu stabla bez prethodne doznake (član 53 stav 1), odnosno bez donijetog rješenja za sječu ili u suprotnosti sa tim rješenjem (član 55 stav 1);
- 6) vrši pomjeranje drvnih sortimenata od mjesta sječe bez prethodnog prijema drvnih sortimenata (član 56 stav 1);
- 7) šumsku infrastrukturu gradi bez programa gazdovanja šumama i izvođačkog projekta ili u suprotnosti sa tim dokumentima (član 58 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, odnosno fizičko lice novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 3, 5 i 6 ovog člana, pored novčane kazne, učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta.

Član 89

Novčanom kaznom od dvadesetostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) postupi suprotno zabrani iz člana 33 tač. 3 i 5 do 10 ovog zakona, osim ako sakuplja nedrvne šumske proizvode u nekomercijalne svrhe;

2) vrši pašu u šumi, odnosno na šumskom zemljištu na način koji ugrožava funkcije šuma, na površinama koje za pašu nijesu određene u izvođačkom projektu (član 40 stav 1);

3) gradi trajne ili privremene objekte u šumi, odnosno na šumskom zemljištu bez odobrenja nadležnog organa uprave ili suprotno tom odobrenju (član 41);

4) u šumi, na šumskom zemljištu ili na goletima odlaže otpad ili ga ne ukloni (član 42 st. 1 i 2);

5) ne ukloni otpad koji su odložila nepoznata lica (član 42 stav 3);

6) u šumi upotrebljava sredstva za zaštitu bilja suprotno članu 43 ovog zakona;

7) nakon sječe i izvoza drvnih sortimenata iz šume ili nakon sanacije štete u šumi, na osnovu stručnih uputstava nadležnog organa uprave, ne uspostavi šumski red ili ne preduzme druge mjere (član 44 stav 1);

8) preventivno ne djeluje, suzbija ili ne učestvuje u gašenju požara u svojoj šumi, odnosno šumi koju koristi (član 46 stav 4);

9) ne izvrši radove na uzgoju šuma srazmjerno vrsti i obimu sječe, u skladu sa rješenjem za sječu odnosno izvođačkim projektom ili godišnjim programom gazdovanja (član 50 st. 1 i 2);

10) ne obavijesti nadležni organ uprave o izvršenoj sječi, u roku od tri dana od dana izvršene sječe (član 56 stav 3);

11) stavi u promet drvne sortimente bez izdatog uvjerenja o porijeklu (član 56 stav 5);

12) šumske puteve koristi suprotno uslovima koje utvrdi nadležni organ uprave (član 59 stav 2);

13) bez ugovora vrši komercijalno sakupljanje nedrvnih šumskih proizvoda (član 63 stav 2);

14) vrši stručne poslove u šumarstvu, a ne ispunjava uslove za vršenje tih poslova (član 67 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 tačka 14 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od dvadesetostrukog do dvjestastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, a fizičko lice za prekršaj iz stava 1 tač. 1 - 13 ovog člana novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 4, 5, 6, 8, 10 i 12 ovog člana ovlašćeno lice fizičkom licu može naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta u dvostrukom iznosu minimalne zarade u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 11 i 13 ovog člana, pored novčane kazne, učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta.

Član 90

Novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) suprotno zabrani iz člana 33 tačka 6 ovog zakona vrši sakupljanje nedrvnih proizvoda u nekomercijalne svrhe;

2) na zahtjev čuvara šuma ne pokaže ličnu ispravu kojom se utvrđuje identitet i omogući mu pregled vozila i tovara kojima se prevozi ili prenosi drvo, mjesta, osim stanova, na kojima se može nalaziti drvo i onemogući privremeno oduzimanje bespravno posječenog drveta i predmeta kojim je izvršeno krivično djelo ili prekršaj (član 34 stav 2);

3) vrši kresanje grana ili korišćenje opalog lišća u državnoj šumi, odnosno na šumskom zemljištu bez odobrenja nadležnog organa uprave (član 40 stav 2) ili u suprotnosti sa propisom iz člana 40 stav 3 ovog zakona;

4) postupi suprotno zabrani iz člana 64 stav 1 ovog zakona ili bez odobrenja vlasnika, odnosno korisnika šuma postupi suprotno zabrani iz stava 2 istog člana.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana ovlašćeno lice fizičkom licu može naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta u dvostrukom iznosu minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 91

Uvjerenje o porijeklu iz člana 56 stav 5 ovog zakona najdalje do prijema Crne Gore u Evropsku uniju izdavaće nadležni organ uprave.